

OCHRONA PRAWNA DLA WŁAŚCICIELI, POSIADACZY I KIEROWCÓW POJAZDÓW MECHANICZNYCH (OPK/OPP/FLOTA/2017)	Numer paragrafu lub innej jednostki redakcyjnej w OWU, który reguluje dane zagadnienie
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń.	§ 2 -8 § 20 Klauzula nr 2 Klauzula nr 3 Klauzula nr 4
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 9-13
3. Koszty oraz wszelkie inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych.	Brak

Informacja powyższa stanowi integralną część Umowy ubezpieczenia; wydana jest zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ
„OCHRONA PRAWNA DLA WŁAŚCICIELI, POSIADACZY
I KIEROWCÓW POJAZDÓW MECHANICZNYCH”
(OPK/OPP/ FLOTA/ 2017)**

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia (zwane dalej „OWU”) stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych przez **D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A.** (zwanym dalej „**D.A.S.**”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.
2. Na podstawie OWU umowa ubezpieczenia może być zawarta w wariantie „**Ochrona Prawna Pojazdu**” lub „**Ochrona Prawna Kierowcy**”; warianty ubezpieczenia mogą być łączone.

DEFINICJE

§ 2

1. Wszelkie pojęcia stosowane w OWU należy interpretować w oparciu o poniższy wykaz definicji, przy czym w razie wątpliwości co do terminów niezdefiniowanych w niniejszych OWU, zastosowanie mają definicje ustawowe:
  - 1) **Finansowanie składki** - w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rzecz osoby trzeciej (Ubezpieczonego) zobowiązanie się Ubezpieczonego do pokrywania kosztów składki ubezpieczeniowej,
  - 2) **Franszyza redukcyjna (udział własny)** - oznaczona w liczbie bezwzględnej lub w ujęciu procentowym kwota potrącana przez **D.A.S.** z odszkodowania,
  - 3) **Identyfikacja stanu prawnego** - świadczenie pomocy prawnej Ubezpieczającemu w zakresie przesyłania aktualnych oraz historycznych aktów prawnych, mających zastosowanie w sprawie zgłoszonej przez Ubezpieczającego,
  - 4) **Informacje prawne dotyczące postępowań prawnie regulowanych oraz organów ochrony prawnej i Prawników** - świadczenie Ubezpieczającemu przez telefon lub pocztą elektroniczną porad i konsultacji prawnych dotyczących postępowań prawnie regulowanych (w szczególności dotyczących zasad prowadzenia postępowań cywilnych, karnych, administracyjnych; formach dochodzenia lub obrony swoich praw przed sądami, lub przed organami administracji; wysokości kosztów sądowych i zasadach odpowiedzialności za koszty procesu w sprawach cywilnych, karnych, o wykroczenie, w postępowaniach administracyjnych i sądownoadministracyjnych; kosztów prowadzenia postępowań egzekucyjnych), a także udzielanie informacji teled adresowych o sądach, prokuraturach, komornikach, notariuszach oraz podmiotach świadczących usługi pomocy prawnej,
  - 5) **Porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej** - świadczenie przez Prawnika Ubezpieczającemu pomocy prawnej przez telefon. Doradztwo prawne i konsultacje mają na celu ochronę interesów prawnych Ubezpieczającego, w szczególności poinformowanie Ubezpieczającego o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących uprawnieniach lub o spoczywających na Ubezpieczającym obowiązkach, lub wskazanie sposobów rozwiązania zgłaszanego problemu prawnego,
  - 6) **Prawnik** - radca prawny, adwokat lub inna osoba uprawniona do świadczenia pomocy prawnej na mocy ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze lub ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych albo przepisów prawa obcego, obowiązujących w miejscu zdarzenia,
  - 7) Sporządzanie opinii i analiz prawnych dokumentacji prawnej, umów lub projektów umów - świadczenie przez Prawnika Ubezpieczającemu pomocy prawnej drogą elektroniczną, poprzez przesyłanie na adres e-mail Ubezpieczającego opinii i analiz prawnych, dotyczących dokumentacji prawnej, umów lub projektów umów; na wniosek Ubezpieczającego oprócz opinii i analizy prawnej, Ubezpieczającemu zostanie udostępniony wzór dokumentu prawnego lub pisma procesowego (wzór bez dopasowywania treści pisma do okoliczności konkretnego wypadku ubezpieczeniowego),
  - 8) **Ubezpieczony** - osoba, na rzecz, której zawarto umowę ubezpieczenia, wskazana w umowie ubezpieczenia lub objęta ubezpieczeniem na mocy § 4 OWU.

**PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA
(ISTOTA UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ)**

§ 3

1. Ubezpieczenie ma na celu zapewnienie ochrony prawnej i reprezentacji interesów prawnych Ubezpieczającego oraz pokrycie kosztów, opłat i wydatków prawnych w przypadku wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**
2. W wariantcie „**Ochrona Prawna Pojazdu**” przedmiotem ubezpieczenia jest ochrona prawnych interesów związanych z posiadaniem lub użytkowaniem pojazdu mechanicznego, wymienionego w umowie ubezpieczenia.
3. W wariantcie „**Ochrona Prawna Kierowcy**” przedmiotem ubezpieczenia jest ochrona prawnych interesów, związanych z kierowaniem przez Ubezpieczającego pojazdem, który nie był własnością lub współwłasnością Ubezpieczającego w chwili wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego.

OSOBY UBEZPIECZONE

§ 4

1. W wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” oraz „**Ochrona Prawna Kierowcy**”, z zastrzeżeniem ust. 2, osobą ubezpieczoną jest Ubezpieczający albo oznaczona w umowie ubezpieczenia osoba trzecia, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.
2. W wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” osobą ubezpieczoną jest także kierowca pojazdu oraz pracownicy ubezpieczającego będący pasażerami pojazdu.
3. Postanowienia OWU, w których mowa o Ubezpieczającym, stosuje się do określenia praw i obowiązków Ubezpieczonego, z wyjątkiem prawa do odstąpienia lub wypowiedzenia umowy albo dokonania zmiany umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający albo ubezpieczony wskazany w ust. 1, uprawniony jest do zgłoszenia **D.A.S.** sprzeciwu co do tego, aby ubezpieczyciel spełnił świadczenie ubezpieczeniowe na rzecz osoby ubezpieczonej na mocy ust. 2.
5. Zakres osób ubezpieczonych w przypadku ochrony ubezpieczeniowej określonej w klauzulach dodatkowych do OWU jest odrębnie unormowany w zakresie Klauzuli nr 4.

KATALOG KOSZTÓW, OPŁAT I WYDATKÓW PRAWNYCH OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM

§ 5

1. Na zasadach i w wysokości określonej w OWU, **D.A.S.** zobowiązuje się zapewnić reprezentację prawnych interesów osoby ubezpieczonej oraz sfinansować koszty, opłaty lub wydatki prawne (dalej zwane kosztami prawnymi) w zakresie ubezpieczenia określonym w § 7-88
2. Odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje następujące koszty prawne:
  - 1.) wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego (Prawnika) z tytułu:
    - a. reprezentacji Ubezpieczającego w postępowaniu cywilnym,
    - b. obrony Ubezpieczającego w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o wykroczenie, w tym reprezentacji na etapie postępowania przygotowawczego lub na etapie czynności wyjaśniających,
    - c. reprezentacji Ubezpieczającego jako oskarżyciela posiłkowego lub prywatnego w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o wykroczenie,
  - 2.) koszty sądowe w sprawach cywilnych, karnych lub w sprawach o wykroczenia,
  - 3.) koszty procesu zasądzone od Ubezpieczającego na rzecz strony przeciwnej lub Skarbu Państwa,
  - 4.) koszty dojazdu Ubezpieczającego na rozprawy (w obie strony) do sądów mieszczących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli stawiennictwo Ubezpieczającego było obowiązkowe,
  - 5.) koszty tłumaczenia dokumentów, niezbędnych dla potrzeb postępowań, związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym,
  - 6.) koszty postępowania egzekucyjnego,
  - 7.) koszty postępowania sądu polubownego, łącznie z kosztami postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego,
  - 8.) koszty postępowania przed Sądem Najwyższym,
  - 9.) wynagrodzenie Prawnika z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego w postępowaniu administracyjnym,
  - 10.) opłaty i koszty postępowania administracyjnego z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego przed organami administracji państwowej i samorządowej,
  - 11.) koszty sądowe w sprawach przed sądami administracyjnymi oraz Naczelnym Sądem Administracyjnym,

- 12.) koszty wyceny wartości szkody doznanej przez Ubezpieczającego wykonanej przez rzeczoznawcę majątkowego.
3. Odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje, oprócz kosztów prawnych wskazanych w ust. 2, zorganizowanie i sfinansowanie kosztów usług prawnych w zakresie wskazanym w § 7.
4. **D.A.S.** poza kosztami prawnymi wymienionymi w ust. 1-3, zobowiązuje się - w ramach sumy ubezpieczenia - ponieść koszty poręczenia majątkowego, przewidzianego w prawie karnym dla uniknięcia tymczasowego aresztowania, do wysokości 50% sumy ubezpieczenia. Zwrot kosztów poręczenia majątkowego następuje na zasadach określonych w § 27.

WYPADEK UBEZPIECZENIOWY

(DEFINICJE PROBLEMÓW PRAWNYCH - ZDARZEŃ OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM)

§ 6

1. Wypadkiem ubezpieczeniowym - zdarzeniem objętym odpowiedzialnością **D.A.S.** - jest problem prawny lub spór prawny, wymieniony w zakresie danego wariantu ubezpieczenia, który jednocześnie nie został wykluczony z zakresu ochrony ubezpieczeniowej na mocy OWU oraz dotyczy przedmiotu ubezpieczenia i wystąpił w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**, z zastrzeżeniem ust. 2. W zależności od zakresu ubezpieczenia, wypadkiem ubezpieczeniowym jest:
- 1.) w przypadku ochrony prawnej w zakresie doradztwa i konsultacji prawnych - zgłoszenie **D.A.S.** konieczności uzyskania pomocy prawnej przez Ubezpieczającego w sprawie objętej ubezpieczeniem na mocy § 7 OWU.
  - 2.) przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynów niedozwolonych - szkoda. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uznaje się dzień, w którym wystąpiło zdarzenie (działanie lub zaniechanie) wywołujące szkodę. Jeżeli czyn niedozwolony, z którego szkoda wynika, stanowił niewykonanie lub nienależyte wykonanie istniejącego uprzednio zobowiązania (umowy zawartej przez Ubezpieczającego), przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy jest sporem umownym - wynika z umowy,
  - 3.) w postępowaniu karnym, w postępowaniu w sprawach o wykroczenie, w postępowaniu związanym z zatrzymaniem prawa jazdy (uprawnień do kierowania pojazdami) - naruszenie lub podejrzenie naruszenia przepisów prawa lub uprawnień Ubezpieczającego. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie przepisów prawa lub uprawnień Ubezpieczającego,
  - 4.) przy dochodzeniu roszczeń z umów ubezpieczenia - wystąpienie szkody lub innego zdarzenia objętego umową ubezpieczenia zawartą z innym ubezpieczycielem. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym wystąpiła szkoda lub inne ubezpieczone zdarzenie,
  - 5.) przy dochodzeniu roszczeń z umów innych niż umowy ubezpieczenia - pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa, w tym również naruszenie umowy pozostające w związku z popełnieniem czynu niedozwolonego. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze naruszenie uprawnień Ubezpieczającego, zgłoszenie reklamacji, wypowiedzenie umowy lub inna czynność, z której wynika spór.
2. Kilka naruszeń umowy lub przepisów prawnych, pozostających ze sobą w związku przyczynowo-skutkowym, stanowi jeden wypadek ubezpieczeniowy. Za moment wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym doszło do pierwszego faktycznego lub domniemanego naruszenia umowy lub przepisów prawnych.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

„OCHRONA PRAWNA W ZAKRESIE DORADZTWA I KONSULTACJI PRAWNYCH” DLA „OCHRONA PRAWNA POJAZDU” ORAZ „OCHRONA PRAWNA KIEROWCY”

§ 7

1. W wariantcie „**Ochrona Prawna Pojazdu**”, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz w wariantcie „**Ochrona Prawna Kierowcy**” zakres ubezpieczenia obejmuje, w sprawach wymienionych w § 8, następujące świadczenia (usługi prawne):
- 1.) porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej,
  - 2.) identyfikacja stanu prawnego,
  - 3.) informacje prawne dotyczące postępowań prawnie regulowanych oraz organów ochrony prawnej i Prawników.
2. W wariantcie „**Ochrona Prawna Pojazdu**” dodatkowo zakres ubezpieczenia obejmuje, w sprawach i dziedzinach prawa wymienionych w § 8, świadczenia obejmujące sporządzanie

opinii i analiz prawnych dokumentacji prawnej, umów lub projektów umów, których przedmiotem jest pojazd.

3. W przypadkach świadczeń wskazanych w ust. 1-2, stosuje się wyłączenia odpowiedzialności **D.A.S.**, o których mowa w § 10.
4. Limity świadczeń wymienionych w ust. 1-2 określa poniższa tabela:

Tabela nr 1	
Porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej.	Brak limitu.
Identyfikacja stanu prawnego.	Brak limitu.
Informacje prawne dotyczące postępowań prawnie regulowanych oraz organów ochrony prawnej i Prawników.	Brak limitu.
Sporządzanie opinii i analiz prawnych dokumentacji prawnej, umów lub projektów umów.	2 świadczenia rocznie w trakcie rocznego okresu ubezpieczenia.

„OCHRONA PRAWNA POJAZDU” ORAZ „OCHRONA PRAWNA KIEROWCY”

§ 8

1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, w wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” i „**Ochrona Prawna Kierowcy**” zakres ubezpieczenia obejmuje, z zastrzeżeniem ust. 2-3, spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku następujących spraw i problemów prawnych:
- 1.) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkody na osobie, wyrządzonej czynem niedozwolonym [*ochrona prawna w przypadku szkód osobowych w komunikacji drogowej*],
  - 2.) obrona w postępowaniach karnych z tytułu przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji [*ochrona prawna w prawie karnym w komunikacji drogowej*],
  - 3.) obrona przed sądem w sprawach o wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji [*ochrona prawna w prawie wykroczeń w komunikacji drogowej*],
  - 4.) reprezentacja w postępowaniu związanym z niezgodnym z prawem zatrzymaniem prawa jazdy [*ochrona prawna uprawnień kierowcy*].
2. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, w wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” zakres ubezpieczenia dodatkowo obejmuje spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku następujących spraw i problemów prawnych:
- 1.) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkody na mieniu, wyrządzonej czynem niedozwolonym [*ochrona prawna w przypadku szkód w pojeździe*],
  - 2.) dochodzenie roszczeń z umów dotyczących pojazdu [*ochrona prawna umów dotyczących pojazdu*],
  - 3.) dochodzenie roszczeń z umów ubezpieczenia pojazdu [*ochrona prawna sporów z umów ubezpieczenia pojazdu*],
  - 4.) reprezentacja w postępowaniu związanym z niezgodnym z prawem zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego [*ochrona prawna dokumentów pojazdu*].
3. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje pokrycia kosztów sporządzenia i wniesienia wniosku o uchylenie mandatu karnego, jeżeli zgodnie z prawem miejsca jego wystawienia mandat z chwilą jego przyjęcia jest prawomocny.

ZAKRES TERYTORIALNY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 9

1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, wypadki ubezpieczeniowe: sprawy i problemy prawne wymienione w § 8 ust. 1 pkt 1-4 oraz § 8 ust. 2 pkt 1 objęte są ochroną ubezpieczeniową w przypadku wystąpienia na terenie Europy (w znaczeniu geograficznym) oraz w państwach leżących w obrębie basenu Morza Śródziemnego, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2-3.
2. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych na terytorium Rosji, Ukrainy, Białorusi, Mołdawii, Gruzji lub Kazachstanu.
3. Wypadki ubezpieczeniowe: sprawy i problemy prawne wymienione w § 8 ust. 2 pkt 2-4 objęte są ochroną ubezpieczeniową, jeżeli - niezależnie od miejsca wystąpienia - podlegają jurysdykcji sądów Rzeczypospolitej Polskiej lub należą do właściwości organów administracji publicznej Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie świadczeń wymienionych w § 7 ust. 1-2 obejmuje wyłącznie wypadki ubezpieczeniowe: zdarzenia (sprawy i problemy prawne), dla których właściwe jest prawo polskie. W sprawach podlegających prawu obcemu **D.A.S.** zapewni Ubezpieczającemu informację prawną, jeżeli będzie dotyczyła wypadku ubezpieczeniowego objętego odpowiedzialnością **D.A.S.**

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.

§ 10

Odpowiedzialność **D.A.S.**, niezależnie od wariantu ubezpieczenia, nie obejmuje niżej wymienionych wypadków ubezpieczeniowych: spraw, sporów prawnych, zdarzeń lub problemów prawnych:

- 1.) wypadków ubezpieczeniowych powstałych w związku z wydarzeniami wojennymi, atakami terrorystycznymi, katastrofami, rozruchami i niepokojami społecznymi, strajkami, szkodami nuklearnymi lub genetycznymi,
- 2.) wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych umyślnie oraz wypadków ubezpieczeniowych dotyczących zarzutów popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia przez Ubezpieczającego lub inną osobę ubezpieczoną. Postanowienia zdania poprzedzającego nie stosuje się w przypadku zarzutu oddalenia się z miejsca zdarzenia, gdzie warunkiem udzielenia ochrony ubezpieczeniowej jest kwestionowanie winy przez Ubezpieczającego. W przypadku gdy zarzut oddalenia się z miejsca zdarzenia zostanie potwierdzony prawomocnym wyrokiem sądu, **D.A.S.** wystąpi z roszczeniem o zwrot uprzednio wypłaconych kosztów prawnych, zgodnie z § 27 ust. 4.
- 3.) roszczeń pomiędzy Ubezpieczającym a **D.A.S.**, a także roszczeń pomiędzy osobami ubezpieczonymi na podstawie tej samej Umowy ubezpieczenia; w przypadku zawarcia Umowy na rachunek osoby trzeciej - roszczeń Ubezpieczonego przeciwko Ubezpieczającemu,
- 4.) spraw dotyczących odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego, a także odszkodowań, kar umownych lub innych zobowiązań, które zobowiązany jest zapłacić lub zaspokoić Ubezpieczający lub inna osoba ubezpieczona,
- 5.) przestępstw lub wykroczeń skarbowych albo innych wypadków ubezpieczeniowych związanych z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów podatkowych,
- 6.) spraw dotyczących zarzutu popełnienia przestępstw lub wykroczeń, lub innych wypadków ubezpieczeniowych związanych z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów celnych, w tym spraw dotyczących przemytu nielegalnych imigrantów, przestępstw lub wykroczeń skarbowych przeciwko obowiązkowi celnym oraz zasadom obrotu towarami i usługami z zagranicą,
- 7.) dochodzenia roszczeń osób nieobjętych ubezpieczeniem, w szczególności roszczeń, które zostały przeniesione na Ubezpieczającego w drodze przelewu (cesji wierzytelności) lub kosztów prawnych, które zobowiązana jest ponieść inna osoba niż Ubezpieczający, w szczególności opłat egzekucyjnych należnych od dłużnika Ubezpieczającego,
- 8.) spraw dotyczących wypadków ubezpieczeniowych powstałych po użyciu przez Ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej: alkoholu, środka odurzającego lub podobnie działającego, jeżeli stan ten miał wpływ na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego lub jest istotą sporu, z którego wynika wypadek ubezpieczeniowy,
- 9.) wypadków ubezpieczeniowych, do których doszło w związku z udziałem lub przygotowaniem do udziału w zawodach motorowych lub akrobatycznych,
- 10.) wypadków ubezpieczeniowych powstałych w związku z prowadzeniem pojazdu bez wymaganego zezwolenia, dokumentów lub ważnych uprawnień do kierowania pojazdem, a także spraw dotyczących prowadzenia pojazdu niesprawnego technicznie albo nieposiadającego aktualnych badań technicznych lub pojazdu, który nie był dopuszczony do ruchu, jeżeli jest to istotą wypadku ubezpieczeniowego,
- 11.) spraw dotyczących naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów określających warunki wykonywania przewozu lub transportu drogowego, w szczególności przepisów o czasie pracy kierowców albo dotyczących opłat za przejazd autostradą lub drogą ekspresową oraz spraw dotyczących naruszenia zakazu postoju, zakazu zatrzymywania się albo parkowania w sposób niezgodny z przepisami, z zastrzeżeniem postanowień Klauzuli nr 4.
- 12.) roszczeń wynikających z umów zawieranych w zakresie prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub pośrednictwie w sprzedaży pojazdów (w tym sprzedaży komisowej), naprawie pojazdów albo oddawaniu przez Ubezpieczającego pojazdów do używania lub pobierania pożytków na mocy umów leasingu, najmu lub dzierżawy,
- 13.) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu, który nie jest pojazdem mechanicznym poruszającym się po lądzie lub wodzie.

SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.

§ 11

1. Suma ubezpieczenia określana jest w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem określonych w umowie ubezpieczenia lub OWU odrębnych podlimitów sumy ubezpieczenia, i stanowi górną granicę odpowiedzialności **D.A.S.** dla jednego i wszystkich wypadków ubezpieczeniowych w rocznym okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadkach określonych w § 26 ust. 12-14 odpowiedzialność **D.A.S.** ograniczona jest do podlimitów sumy ubezpieczenia wskazanych w tych postanowieniach. Wypłaty dokonywane w ramach podlimitów sumy ubezpieczenia pomniejszają sumę ubezpieczenia z tytułu jednego wypadku ubezpieczeniowego.
3. Suma ubezpieczenia zmniejsza się w czasie trwania okresu ubezpieczenia o sumę kwot spełnionych świadczeń.
4. Skorzystanie ze świadczeń, o których mowa w § 7, nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Odpowiedzialność **D.A.S.** ograniczona jest limitami świadczeń określonymi w § 7 ust. 4, w Tabeli nr 1.
5. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, świadczenie ubezpieczeniowe jest pomniejszane o wysokość wskazanej w umowie ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej.

OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI D.A.S.

§ 12

1. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 1 roku.
2. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, odpowiedzialność **D.A.S.** rozpoczyna się od godziny 00⁰⁰ dnia następującego po dniu zawarcia umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki w całości lub pierwszej raty składki, i kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia wskutek jej wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia.
3. Jeżeli OWU przewidują w zakresie określonych wypadków ubezpieczeniowych okres karencji, odpowiedzialność **D.A.S.** rozpoczyna się po upływie okresu karencji.

§ 13

1. Odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe po zawarciu umowy ubezpieczenia, w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**, z zastrzeżeniem ust. 2-5.
2. W przypadku „Ochrony Prawnej Pojazdu” w zakresie wypadków ubezpieczeniowych zdefiniowanych w § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 7, odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, które zaistniały po zawarciu umowy ubezpieczenia i zostały zgłoszone w okresie odpowiedzialności **D.A.S.** Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki ubezpieczeniowe zgłoszone po rozwiązaniu i wygaśnięciu umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność **D.A.S.** nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zgłoszonych w okresie odpowiedzialności **D.A.S.**, jeżeli wynikają one ze zdarzenia, które wystąpiło przed zawarciem umowy ubezpieczenia, które polegały na popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia albo na zajściu zdarzenia będącego źródłem szkody, naruszenia umowy, przepisów prawa lub praw Ubezpieczającego.
4. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki ubezpieczeniowe, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 8 ust. 2 pkt 2 (ochrona prawna umów dotyczących pojazdu), jeżeli wystąpiły w ciągu pierwszych 3 miesięcy od daty zawarcia umowy ubezpieczenia (karencja).
5. W wariantcie ubezpieczenia „Ochrona Prawna Pojazdu”, postanowień ust. 4 nie stosuje się (brak karencji), jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta w terminie 30 dni od dnia zakupu przez Ubezpieczającego fabrycznie nowego pojazdu albo od dnia wydania Ubezpieczającemu pojazdu na mocy umowy leasingu.

SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 14

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest przy jednoczesnej obecności stron umowy lub z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.
2. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia zawierana jest w formie pisemnej - w oparciu o informacje przekazane przez Ubezpieczającego.
3. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, w przypadku zawierania umowy przy jednoczesnej obecności stron umowy, przyjmuje się, że umowa została zawarta z chwilą przyjęcia oferty przez **D.A.S.**
4. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, w przypadku zawierania umowy z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przyjmuje się, że umowa taka została zawarta w dniu opłacenia składki ubezpieczeniowej przez Ubezpieczającego.

- Po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego **D.A.S.** może podjąć decyzję o: zawarciu umowy na warunkach zawartych we wniosku ubezpieczeniowym i OWU; o odmowie zawarcia umowy ubezpieczenia, lub może zaproponować ubezpieczającemu zawarcie umowy ubezpieczenia na warunkach odmiennych od zawartych we wniosku ubezpieczeniowym lub OWU.
- D.A.S.** potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w trybie uregulowanym w ust. 4 (z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość), oferta z chwilą jej przyjęcia stanowi dokument ubezpieczenia.
- W przypadku przedłużenia umowy ubezpieczenia na kolejny rok, nie następuje zawarcie nowej umowy ubezpieczenia. **D.A.S.** na wniosek Ubezpieczającego wystawi kolejną roczną polisę ubezpieczeniową lub inny dokument ubezpieczenia.
- W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia oraz oświadczenia związane ze zmianami danych objętych treścią umowy lub wykonaniem umowy ubezpieczenia, w tym zmiany OWU, mogą być składane w formie innej niż pisemna: za pośrednictwem wiadomości e-mail, wiadomości tekstowej (SMS), faksu albo telefonu pod podany przez Ubezpieczającego oraz **D.A.S.** adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.
- W przypadku zawierania umowy z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, oświadczenia stron, w tym oferta zawarcia umowy ubezpieczenia składana drogą elektroniczną, są utrwalane przez **D.A.S.** w sposób zgodny z przepisami prawa oraz każdorazowo umożliwiającą ustalenie osoby składającej oświadczenie.

ZASADY WYPOWIEDZENIA LUB ODSTĄPIENIA OD UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 15

- Z zachowaniem szczególnych podstaw do wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia, przewidzianych w przepisach prawa lub OWU, umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana z zastosowaniem postanowień ust. 2-9.
- Jeżeli **D.A.S.** ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, **D.A.S.** może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka.
- Jeżeli odpowiedzialność **D.A.S.** rozpoczyna się od dnia następnego po zaplaceniu składki lub pierwszej raty składki w całości, a składka lub pierwsza rata składki nie została zapłacona w terminie, umowa może zostać rozwiązana z zachowaniem 14 dni okresu wypowiedzenia, po uprzednim wezwaniu Ubezpieczającego do zapłaty zaległej składki lub pierwszej raty składki.
- Jeżeli w umowie ubezpieczenia zostało ubezpieczone więcej niż jedno ryzyko ubezpieczeniowe, prawo do wypowiedzenia umowy lub odstąpienia od umowy, albo roszczenie o zwrot składki, ogranicza się wyłącznie do ryzyka ubezpieczeniowego, w związku z którym powstało prawo do odstąpienia lub wypowiedzenia albo roszczenie o zwrot składki. Umowa ubezpieczenia obowiązuje bez zmian w zakresie pozostałych ryzyk ubezpieczeniowych. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także w przypadku zawarcia umowy na więcej niż jeden wariant ubezpieczenia.
- Jeżeli umowę zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od zawartej umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, lub 7 dni, w przypadku gdy działa jako przedsiębiorca, od daty zawarcia umowy.
- W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia, wynosi 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia, lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli oświadczenie zostało wysłane przed upływem terminu.
- Postanowienia ust. 5-6 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczającego w ramach ubezpieczenia grupowego.
- Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w którym **D.A.S.** świadczył ochronę ubezpieczeniową.
- W razie opłacania składki w ratach, odpowiedzialność **D.A.S.** ustaje w przypadku niezapłacenia kolejnej raty składki, pod warunkiem wezwania Ubezpieczającego przez **D.A.S.** do zapłaty zaległej składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności i rozwiązanie umowy.
- Oświadczenia woli, o których mowa w ust. 2-6, wymagają formy pisemnej.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 16

- Wysokość należnej składki ubezpieczeniowej, w tym również system zwwyżek lub zniżek, ustalana jest na podstawie następujących kryteriów: wysokość sumy ubezpieczenia, wysokość udziału własnego, liczba osób ubezpieczonych, wersja i wariant ubezpieczenia, rodzaj tytułu prawnego do nieruchomości, rodzaj pojazdu, tryb płatności składki (w całości lub w ratach), okres ubezpieczenia, możliwość i tryb przedłużenia okresu ubezpieczenia, obowiązywanie okresu karencji dla określonych wypadków ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, informacje o przebiegu umów ubezpieczenia ochrony prawnej (szkodowość), skutki opóźnienia w zapłacie składki oraz ilość ryzyk ubezpieczeniowych, objętych ochroną ubezpieczeniową w danym wariantcie umowy ubezpieczenia.
- Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, składka jest płatna jednorazowo za cały okres obowiązywania umowy, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 5.
- W przypadku wygaśnięcia umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony.
- Wysokość zwrotu składki za okres niewykorzystanej ochrony wynosi 1/365 składki rocznej - za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
- Płatność składki rocznej może zostać rozłożona na raty, uzgodnione przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, w sposób określony w umowie ubezpieczenia lub innym dokumencie ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DLA UMÓW UBEZPIECZENIA GRUPOWEGO

§ 17

- W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia grupowego, Ubezpieczający informuje **D.A.S.**, czy ubezpieczeni objęci ochroną ubezpieczeniową w ramach danej umowy ubezpieczenia grupowego finansują składkę w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 1.
- W przypadku, gdy ubezpieczeni finansują składkę, Ubezpieczający zobowiązany jest do przedstawienia warunków ubezpieczenia Ubezpieczonemu przed złożeniem przez niego deklaracji o wyrażeniu zgody na objęcie ubezpieczeniem lub finansowanie składki.
- Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczonego, finansującego koszt składki ubezpieczeniowej, jest przedstawienie przez Ubezpieczającego deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia, złożonej przez Ubezpieczonego, obejmującej oświadczenie Ubezpieczonego o uprzednim otrzymaniu treści warunków ubezpieczenia stosowanych do umowy ubezpieczenia grupowego.
- Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, przyjęcie odmiennej treści umowy ubezpieczenia, w zakresie określonym w ust. 3, wymaga zachowania formy pisemnej.

TRYB I WARUNKI ZMIANY UMOWY UBEZPIECZENIA ZAWARTEJ NA CZAS NIEOKREŚLONY

§ 18

- D.A.S.** zastrzega sobie prawo zmiany OWU w trakcie trwania umowy ubezpieczenia, zawartej na czas nieoznaczony z rocznymi okresami ubezpieczenia, zgodnie z § 14, gdzie zmienione OWU będą obowiązywać od nowego rocznego okresu ubezpieczenia.
- W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczającemu przysługuje prawo do odrzucenia zmiany OWU i do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem na koniec bieżącego okresu ubezpieczenia.
- Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku umowy ubezpieczenia grupowego; Ubezpieczonemu przysługuje prawo do wystąpienia z ubezpieczenia grupowego ze skutkiem na koniec bieżącego okresu ubezpieczenia.

ZASADY ZMIANY KATALOGU UBEZPIECZONYCH RYZYK

§ 19

- W wariantcie ubezpieczenia „Ochrona Prawna Pojazdu” Ubezpieczony, w przypadku zbycia lub nabycia pojazdu, uprawniony jest do zmiany katalogu pojazdów chronionych w ramach umowy ubezpieczenia.
- W przypadku wyłączenia pojazdu z katalogu pojazdów chronionych w ramach umowy ubezpieczenia Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany ubezpieczenia.
- Jeżeli Strony nie umówiły się inaczej, oświadczenie dotyczące zmiany katalogu pojazdów wywołuje skutki od dnia doręczenia ich do **D.A.S.** Oświadczenie składane jest w formie pisemnej lub elektronicznej na adres e-mail uzgodniony przez Strony.
- Postanowienia ust. 2-4 stosuje się odpowiednio do zmiany katalogu ubezpieczonych kierowców w wariantcie ubezpieczenia „Ochrona Prawna Kierowcy”.

OBOWIĄZKI UBEZPIELAJĄCEGO W RAZIE WYSTĄPIENIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

§ 20

1. Ubezpieczający zobowiązany jest zgłosić wypadek ubezpieczeniowy w terminie umożliwiającym przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w przedmiocie odpowiedzialności **D.A.S.** Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć wszystkie posiadane dokumenty, informacje i inne dowody dotyczące wypadku ubezpieczeniowego. Postanowienia zdania poprzedzającego nie naruszają praw Ubezpieczającego, o których mowa w § 22.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany na wniosek **D.A.S.** do niezwłocznego przekazania dokumentów, informacji, lub złożenia oświadczeń niezbędnych do podjęcia przez **D.A.S.** decyzji w przedmiocie odpowiedzialności ubezpieczeniowej. Ubezpieczający powinien także niezwłocznie poinformować **D.A.S.** o każdej okoliczności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części.
3. Ubezpieczający na wniosek **D.A.S.**, zobowiązany jest informować **D.A.S.** o przebiegu i stanie sprawy sądowej na każdym jej etapie oraz przekazywać związane ze sprawą pisma procesowe i inne dokumenty, a także jest zobowiązany do uzgadniania z **D.A.S.** wszelkich czynności, które powodują lub mogą powodować powstanie kosztów prawnych oraz do niepodejmowania czynności, które przyczyniałyby się do ich nieuzasadnionego zwiększenia.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest do niepowodowania utraty prawa **D.A.S.** do zwrotu poniesionych przez niego kosztów prawnych; w szczególności zobowiązuje się nie zawierać umowy, cofać lub dokonywać zmiany powództwa bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody **D.A.S.** Strony mogą umówić się na inną formę wyrażenia zgody, o której mowa w zdaniu poprzedzającym. Postanowienia zdania poprzedzającego nie naruszają praw Ubezpieczającego, o których mowa w § 22.
5. W przypadku dochodzenia roszczeń, Ubezpieczający jest ponadto zobowiązany:
  - 1.) przed wytoczeniem powództwa, umożliwić **D.A.S.** przeprowadzenie przedsądowego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie wszystkich okoliczności wypadku ubezpieczeniowego oraz korzystne dla Ubezpieczającego rozstrzygnięcie problemów prawnych, będących istotą zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego,
  - 2.) przed wytoczeniem powództwa albo przed wniesieniem środka odwoławczego lub innego środka zaskarżenia od orzeczenia sądu lub innego organu, uzyskać pisemną akceptację **D.A.S.** w przedmiocie odpowiedzialności **D.A.S.** w zakresie pokrywania kosztów prawnych w toku danej instancji. Przed wniesieniem środka odwoławczego od orzeczenia sądu, Ubezpieczający zobowiązany jest zwrócić się do **D.A.S.** o przyjęcie odpowiedzialności ubezpieczeniowej w zakresie pokrywania kosztów prawnych kolejnej instancji. Postanowienia zdania poprzedzającego nie naruszają praw Ubezpieczającego, o których mowa w § 22,
  - 3.) wstrzymać się z wytoczeniem powództwa przed sąd o czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, jeżeli jego wynik może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, a niezwłoczne wniesienie sprawy na drogę sądową nie jest uzasadnione przedawnieniem roszczenia lub upływem terminu zawitego.

§ 21

Jeżeli Ubezpieczający lub Prawnik Ubezpieczającego nie wykonał obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia lub OWU, dokonując lub zaniechując czynności przedsądowej lub procesowej, powodując utratę prawa do zwrotu kosztów procesu, **D.A.S.** może żądać zwrotu poniesionych kosztów procesu.

§ 22

Zgłoszenie wypadku ubezpieczeniowego **D.A.S.** nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązków, jakie ma wobec innych podmiotów lub organów: sądów, Prokuratury, Policji, urzędów publicznych lub podmiotów, z którymi Ubezpieczający zawarł umowę będącą przedmiotem sporu, jak również z obowiązków podjęcia czynności niezbędnych do zachowania możliwości dalszego dochodzenia roszczeń lub obrony przed sądem, w szczególności: zgłoszenia roszczeń, zawiadomienia sprzedawcy o wadzie pojazdu, wszczęcia postępowania sądowego lub administracyjnego, zgłoszenia zarzutów, wniosków dowodowych, wniesienia sprzeciwu, zażalenia, apelacji lub innego środka odwoławczego albo środka zaskarżenia.

ZASADY WYKONANIA UMOWY I USTALANIA WYSOKOŚCI KOSZTÓW PRAWNYCH (ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH)

§ 23

1. Niezwłocznie po zgłoszeniu wypadku ubezpieczeniowego, **D.A.S.** podejmuje postępowanie wyjaśniające, dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności **D.A.S.** lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. **D.A.S.** świadczy ochronę ubezpieczeniową w ramach obrony prawnych interesów Ubezpieczającego w celu najkorzystniejszego dla Ubezpieczającego rozstrzygnięcia zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego i posiada umocowanie do wykonywania czynności ubezpieczeniowych na mocy OWU, w tym do dokonania czynności zmierzających do polubownego i przedsądowego rozstrzygnięcia wypadku ubezpieczeniowego.
3. W przypadku spraw objętych ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia, określonym w § 8, **D.A.S.** w ramach świadczenia ubezpieczeniowego zapewni także zorganizowanie pomocy prawnej i pokrycie kosztów pomocy prawnej dla ochrony prawnej Ubezpieczającego, która będzie miała na celu najkorzystniejsze dla Ubezpieczającego rozstrzygnięcie wypadku ubezpieczeniowego na etapie przedsądowym.
4. W toku postępowania wyjaśniającego, **D.A.S.** ustala odpowiedzialność ubezpieczeniową - w odniesieniu do wypadków ubezpieczeniowych dotyczących finansowania dochodzenia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych lub sporów z umów - także w zakresie oceny szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy (prawne rozwiązanie wypadku ubezpieczeniowego). Jeżeli w sytuacji określonej w zdaniu poprzedzającym, **D.A.S.** ustali, że brak jest środków dowodowych lub prawnych dla korzystnego zakończenia sprawy w całości lub w części, informuje o tym pisemnie Ubezpieczającego, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej.
5. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU, w przypadku wypadków ubezpieczeniowych dotyczących dochodzenia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych lub sporów z umów, **D.A.S.** jest wolny od odpowiedzialności ubezpieczeniowej, jeżeli koszty prawne, obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, przewyższają na dzień zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego wartość roszczeń Ubezpieczającego lub wartość przedmiotu sporu.

§ 24

1. Ubezpieczającemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego (Prawnika) w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, **D.A.S.** wskaże Ubezpieczającemu Prawnika, w celu dokonania przez Ubezpieczającego wyboru pełnomocnika do prowadzenia sprawy, o której mowa w ust. 1.
3. Prawnik świadczy pomoc prawną na zlecenie Ubezpieczającego. Prawnik ponosi w stosunku do Ubezpieczającego wyłączną odpowiedzialność za wykonanie zlecenia. **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania Prawnika. Jeżeli Ubezpieczający zrezygnuje z reprezentującego go w sprawie Prawnika, to - jeżeli strony nie umówiły się inaczej - **D.A.S.** jest zwolniony z ponoszenia kosztów kolejnego Prawnika.

§ 25

1. Jeżeli w następstwie jednego wypadku ubezpieczeniowego wystąpią roszczenia Ubezpieczającego, które jedynie w części objęte są ochroną ubezpieczeniową, **D.A.S.** ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie kosztów prawnych objętych ochroną ubezpieczeniową.
2. W przypadku wariantu ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**”, jeżeli Ubezpieczający nie jest właścicielem pojazdu objętego umową ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa w zakresie dochodzenia roszczeń właściciela pojazdu obejmuje Ubezpieczającego, jeżeli roszczenia te zostały przeniesione na Ubezpieczającego w drodze przelewu (cesji wierzytelności). W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje właścicielowi pojazdu.
3. Jeżeli w postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o wykroczenie przedmiotem postępowania jest więcej niż jedno przestępstwo lub wykroczenie, odpowiedzialność **D.A.S.** obejmuje koszty prawne ustalone w stosunku do liczby przestępstw lub wykroczeń objętych ochroną ubezpieczeniową do ogólnej liczby zarzucanych przestępstw lub wykroczeń.

Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także w przypadku zarzutów naruszenia prawa przez Ubezpieczającego, rozpatrywanych w postępowaniach innych niż postępowanie karne lub o wykroczenie.

4. Jeżeli w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie został wydany prawomocny wyrok u niewinniający Ubezpieczającego od zarzutu popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, **D.A.S.** pokryje Ubezpieczającemu koszty obrony, do poniesienia których byłby zobowiązany zgodnie z § 5. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się także przy ustalaniu odpowiedzialności **D.A.S.** w przypadku innych postępowań prawnych, jeżeli **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za koszty prawne spowodowane umyślnym naruszeniem prawa przez Ubezpieczającego.

§ 26

1. Wynagrodzenie Prawnika ustala się zgodnie z odpowiednimi przepisami, regulującymi wysokość wynagrodzenia za czynności Prawnika w wysokości stawki minimalnej, z zastrzeżeniem ust. 2-4.
2. W przypadku braku takich przepisów, stosuje się przepisy stanowiące podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego lub obrony dla Prawnika; w przypadku braku takich unormowań, stosuje się odpowiednio przepisy regulujące zasady ponoszenia przez państwo (Skarb Państwa) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.
3. Zasady ustalania wysokości wynagrodzenia Prawnika, określone w ust. 1-2, stosuje się także do wypadków ubezpieczeniowych podlegających jurysdykcji sądów państw obcych.
4. Jeżeli wysokość kosztów i wydatków prawnych nie wynika z przepisów prawnych, koszty pokrywane są w wysokości cen średnich albo uzgodnionej w pisemnym porozumieniu z **D.A.S.** lub zagwarantowanej na piśmie przez **D.A.S.**
5. Świadczenie ubezpieczeniowe obejmuje podatek od towarów i usług (zwany również podatkiem od wartości dodanej lub podatkiem VAT), jeżeli Ubezpieczający nie posiada prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (prawa do tzw. odliczenia podatku VAT).
6. Koszty prawne będą ponoszone przez **D.A.S.** od momentu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego, z zastrzeżeniem § 23, jeżeli są konieczne i prawnie uzasadnione dla ochrony prawnych interesów Ubezpieczającego.
7. Koszty prawne pokrywane są przez **D.A.S.** na podstawie dokumentów potwierdzających ich zapłatę lub obowiązek zapłaty przez Ubezpieczającego. Dokumentami, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, są w szczególności: faktury, rachunki albo wezwania sądów lub innych organów, a także odpisy orzeczeń sądów lub innych organów.
8. Jeżeli Ubezpieczający dokona wyboru Prawnika, który ma siedzibę poza miejscowością, w której znajduje się sąd właściwy miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji, **D.A.S.** zwolniony jest od obowiązku ponoszenia kosztów dojazdów Prawnika na rozprawę lub posiedzenia przed sądem, z zastrzeżeniem ust. 9.
9. Jeżeli w miejscowości, o której mowa w ust. 8, jest mniej niż czterech czynnych zawodowo Prawników, Ubezpieczający może dokonać wyboru Prawnika, który ma siedzibę w okręgu sądu właściwego miejscowo do orzekania w sprawie w I instancji.
10. Zwrot kosztów dojazdu Ubezpieczającego na rozprawę do sądów, mieszczących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przysługuje maksymalnie do wysokości ceny biletu kolejowego w wagonie drugiej klasy. Jeżeli taki środek lokomocji nie jest dostępny, **D.A.S.** zwraca koszty maksymalnie do wysokości kosztów porównywalnego publicznego środka lokomocji (autobus, prom). Jeżeli miejsce rozprawy w linii prostej oddalone jest o ponad 1.500 km od miejsca zamieszkania Ubezpieczającego, zwrot kosztów nastąpi maksymalnie do wysokości kosztów przelotu samolotem rejsowym w klasie ekonomicznej.
11. Do zasad ustalania wynagrodzenia Prawnika, z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego przed organami administracji państwowej i samorządowej, stosuje się zasady, o których mowa w ust. 1-2 albo tryb wskazany w ust. 4.
12. Koszty wyceny wartości szkody, wykonanej przez rzeczoznawcę majątkowego, **D.A.S.** refunduje wyłącznie w przypadku, jeżeli ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową w zakresie zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego, w wysokości cen średnich oraz udokumentowanej fakturą VAT - i uzgodnionej w pisemnym porozumieniu z Ubezpieczającym - jednak w wysokości nie wyższej niż łącznie 1% sumy ubezpieczenia na jeden wypadek ubezpieczeniowy.
13. Koszty tłumaczenia dokumentów niezbędnych dla potrzeb postępowań związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym **D.A.S.** refunduje, jeżeli ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową w zakresie zgłoszonego wypadku ubezpieczeniowego, w wysokości uzgodnionej

w pisemnym porozumieniu z Ubezpieczającym - jednak nie wyższej niż łącznie 2,5% sumy ubezpieczenia na jeden wypadek ubezpieczeniowy.

14. **D.A.S.** ponosi koszty postępowania egzekucyjnego wyłącznie w zakresie trzech dowolnie wybranych przedmiotów egzekucji oraz w wysokości nie wyższej niż łącznie 10% sumy ubezpieczenia na jeden wypadek ubezpieczeniowy.
15. Postanowienia ust. 1-14 stosuje się do dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym, z tym zastrzeżeniem, że **D.A.S.** pokrywa koszty przypadające na Ubezpieczającego jako jego udział w łącznej wysokości kosztów postępowania, w tym kosztach przeprowadzenia danego dowodu (Jeżeli w wyroku kończącym postępowanie koszty te nie zostaną rozliczone indywidualnie). Koszty przegranego procesu **D.A.S.** pokrywać będzie jako udział odpowiadający stosunkowi wysokości roszczeń Ubezpieczającego do wartości roszczeń dochodzonych pozewem zbiorowym (Jeżeli w wyroku kończącym postępowanie koszty te nie zostaną rozliczone indywidualnie).

ROSZCZENIA REGRESOWE D.A.S.

§ 27

1. Ubezpieczający na mocy OWU udziela pełnomocnictwa **D.A.S.** do odbioru w jego imieniu poniesionych przez **D.A.S.** kosztów poręczenia majątkowego, gdy zostanie wydane prawomocne orzeczenie o zwrocie kwoty poręczenia.
2. Jeżeli kwota poręczenia majątkowego zostanie zwrócona Ubezpieczającemu, jest on zobowiązany do zwrotu kwoty poręczenia majątkowego **D.A.S.** w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
3. Jeżeli zostanie wydane orzeczenie, na mocy którego kwota poręczenia majątkowego nie zostanie zwrócona w całości lub części, w szczególności, gdy został orzeczony przepadek kwoty poręczenia majątkowego lub zaliczenie na poczet orzeczonej kary, Ubezpieczający jest zobowiązany do zwrotu poniesionych przez **D.A.S.** kosztów poręczenia majątkowego w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
4. Jeżeli w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie, prawomocnym wyrokiem sądu stwierdzono umyślne popełnienie przestępstwa lub wykroczenia przez Ubezpieczającego, **D.A.S.** przysługuje roszczenie o zwrot uprzednio wypłaconych świadczeń ubezpieczeniowych z tytułu wypadku ubezpieczeniowego.
5. Jeżeli podstawa faktyczna prawomocnego orzeczenia sądu wykaże, że informacje, dokumenty, zeznania lub wyjaśnienia Ubezpieczającego co do okoliczności zdarzenia oświadczone **D.A.S.** były nieprawdziwe, **D.A.S.** przysługuje roszczenie odszkodowawcze o zwrot kosztów prawnych wypłaconych z tytułu wypadku ubezpieczeniowego.

§ 28

1. Roszczenia Ubezpieczającego wobec osób trzecich, dotyczące zwrotu kosztów procesu lub innych kosztów prawnych poniesionych przez **D.A.S.**, przechodzą z chwilą ich poniesienia na **D.A.S.**
2. Ubezpieczający jest zobowiązany współpracować z **D.A.S.** w postępowaniu dotyczącym uzyskania zwrotu poniesionych przez **D.A.S.** kosztów prawnych; w szczególności Ubezpieczający ma obowiązek dostarczać **D.A.S.** informacje i dokumenty niezbędne do dochodzenia zwrotu kosztów prawnych. Ubezpieczający jest zobowiązany pisemnie powiadomić osobę trzecią, zobowiązaną do zwrotu kosztów poniesionych (lub które zostaną poniesione) przez **D.A.S.**, o dokonanych przelewach (cesji wierzytelności) lub potwierdzić upoważnienie **D.A.S.** do odbioru ponoszonych kosztów.
3. Jeśli koszty należne **D.A.S.** zostaną zwrócone Ubezpieczającemu, jest on zobowiązany przekazać je **D.A.S.** niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni.

REKLAMACJE

§ 29

1. Ubezpieczający może wnosić także skargi i zażalenia (reklamacje). Skargi i zażalenia należy wnosić w formie:
  - 1.) pisemnej - osobiście, w jednostce **D.A.S.** obsługującej klientów, albo przesyłką pocztową lub kurierską,
  - 2.) ustnie - telefonicznie albo osobiście, do protokołu podczas wizyty w jednostce **D.A.S.** obsługującej klientów,
  - 3.) elektronicznej - z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, na podany poniżej adres poczty elektronicznej.
2. **D.A.S.** udzieli pisemnej odpowiedzi na reklamację nie później niż w terminie do 30 dni od daty otrzymania reklamacji. Odpowiedzi na reklamację będą udzielane bez zbędnej

zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, **D.A.S.** poinformuje o przedłużeniu terminu odpowiedzi, który to termin nie będzie jednak przekraczał 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W informacji o przedłużeniu czasu na rozpatrzenie reklamacji, **D.A.S.** dodatkowo:
  - 1.) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
  - 2.) wskaże na okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
  - 3.) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
4. Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji - **D.A.S.** udzieli pisemnej odpowiedzi na reklamację lub inne wystąpienie, wysyłając odpowiedź na wskazany adres pocztowy. Na wniosek Ubezpieczającego lub innej osoby ubezpieczonej (Klienta), kopia odpowiedzi może zostać wysłana na wskazany adres poczty elektronicznej.
5. Adresy do składania reklamacji, dotyczących usług ubezpieczeniowych świadczonych przez **D.A.S.** (pisemnie lub osobiście):
  - 1) **D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A.**, podany na stronie www.das.pl,
  - 2) za pośrednictwem poczty elektronicznej, na adres wskazany na stronie internetowej www.das.pl (reklamacje@das.pl) oraz telefonicznie: 22 453 00 00, faksem: 22 453 00 09.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE. ROZSTRZYGANIE SPORÓW.

FORMA OŚWIADCZEŃ STRON UMOWY

§ 30

1. W przypadku rozbieżności stanowisk **D.A.S.** i Ubezpieczającego odnośnie do szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie zgłoszonej sprawy (wypadku ubezpieczeniowego), Ubezpieczający może przed wystąpieniem na drogę postępowania sądowego wnioskować o sporządzenie opinii prawnej przez wskazanego przez siebie Prawnika. W tym celu jest on zobowiązany, w terminie 14 dni od otrzymania odmowy przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej, dokonać wyboru Prawnika i zlecić mu sporządzenie opinii prawnej, w przedmiocie szansy na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy. **D.A.S.** zobowiązany jest, w terminie 14 dni od wskazania Prawnika przez Ubezpieczającego, dokonać wyboru swojego Prawnika oraz zlecić mu sporządzenie opinii prawnej.
2. W przypadku potwierdzenia - przez wybranego przez Ubezpieczającego Prawnika stanowiska potwierdzającego istnienie szans na korzystne dla Ubezpieczającego zakończenie sprawy (oraz przez Prawnika wskazanego przez **D.A.S.**), **D.A.S.** wydaje decyzję o przyjęciu odpowiedzialności ubezpieczeniowej.
3. Jeżeli **D.A.S.** odmówi przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej w całości lub w części, Ubezpieczający lub Ubezpieczony może dochodzić swoich praw na drodze sądowej. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający ma prawo poddać spór z **D.A.S.** przed sąd polubowny, działający przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej Komisji Nadzoru Finansowego: www.knf.gov.pl), zgodnie z zasadami działania tego sądu polubownego.
5. Osobie fizycznej, uprawnionej z umowy ubezpieczenia, przysługuje prawo wniesienia reklamacji (sprawy) do Rzecznika Finansowego. W przypadku nieuwzględnienia reklamacji przez **D.A.S.** Ubezpieczający będący osobą fizyczną, może złożyć wniosek o rozpatrzenie sprawy w postępowaniu pozasądowym do Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl).
6. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem odbioru lub przesłane listem poleconym.
7. Strony mają obowiązek wzajemnego informowania o zmianie adresu zamieszkania bądź siedziby.
8. W umowie ubezpieczenia strony mogą przyjąć dodatkowe pisemne uzgodnienie, że zawiadomienia oraz oświadczenia związane ze zmianami danych, objętych treścią umowy lub wykonaniem umowy ubezpieczenia, w tym zmiany OWU, mogą być składane w formie innej niż pisemna: za pośrednictwem wiadomości e-mail, wiadomości tekstowej (SMS), faksu albo telefonu pod podany przez Ubezpieczającego oraz **D.A.S.** adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.
9. Do umowy ubezpieczenia prawem właściwym jest prawo polskie.

§ 31

Ogólne warunki ubezpieczenia „Ochrona prawna dla właścicieli, posiadaczy i kierowców pojazdów mechanicznych”, zostały przyjęte uchwałą Zarządu **D.A.S. Towarzystwa Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A.** nr 03/04/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01 maja 2017 r.

KLAUZULE DODATKOWE:

KLAUZULA NR 1

„AUTOMATYCZNE PRZEDŁUŻANIE UMOWY (KLAUZULA PROLONGACYJNA)”

ZASADY AUTOMATYCZNEGO PRZEDŁUŻENIA UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 1

1. Jeżeli strony dokonały takiego uzgodnienia przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia zawarta na okres co najmniej 1 roku przedłuża się na rok kolejny, chyba że Ubezpieczający zapobiegnie przedłużeniu umowy poprzez złożenie pisemnego oświadczenia przeciwnego o jej zakończeniu (zwanego dalej „rezygnacją”) z ostatnim dniem bieżącego okresu ubezpieczenia.
2. Oświadczenie, o którym w ust. 1, Ubezpieczający może złożyć najpóźniej do ostatniego dnia bieżącego okresu ubezpieczenia albo po automatycznym przedłużeniu umowy w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia **D.A.S.** o przedłużeniu umowy i wysokości składki ubezpieczeniowej należnej w kolejnym rocznym okresie ubezpieczenia.
3. Termin 30 dni, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna swój bieg, od otrzymania informacji **D.A.S.** o wysokości składki ubezpieczeniowej na kolejny roczny okres, jeżeli **D.A.S.** pisemnie powiadomił Ubezpieczającego o tym prawie w jasny sposób, pogrubioną czcionką.
4. Umowa ubezpieczenia zawarta na okres co najmniej 1 roku przedłuża się na rok kolejny, jeżeli **D.A.S.** nie złoży pisemnego oświadczenia przeciwnego o rezygnacji z przedłużenia co najmniej 4 tygodnie przed upływem okresu ubezpieczenia. Oświadczenie **D.A.S.** musi zawierać do swej skuteczności uzasadnienie rezygnacji, wskazujące dlaczego nie jest możliwe przedłużenie obowiązywania umowy ubezpieczenia na rok kolejny.
5. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, postanowienia ust. 1-4 stosuje się także do umowy ubezpieczenia zawartej na okres krótszy niż 1 rok, gdzie - po przedłużeniu umowy - kolejny okres obowiązywania umowy wynosi 1 rok.
6. Oświadczenie woli Ubezpieczającego lub **D.A.S.**, o którym mowa w ust. 1-4, wymaga formy pisemnej.

DZIEŃ ROZWIĄZANIA UMOWY UBEZPIECZENIA

I WYGAŚNIĘCIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

W PRZYPADKU ZŁOŻENIA REZYGNACJI PO PRZEDŁUŻENIU UMOWY

§ 2

Złożenie rezygnacji z przedłużenia umowy ubezpieczenia na kolejny roczny okres ubezpieczenia przez Ubezpieczającego w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia **D.A.S.** o przedłużeniu umowy i wysokości składki ubezpieczeniowej należnej w kolejnym rocznym okresie ubezpieczenia, powoduje, że umowa ulega rozwiązaniu z mocą wsteczną, z ostatnim dniem poprzedniego okresu ubezpieczenia, a **D.A.S.** nie ponosi odpowiedzialności za wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 2

ZAKRES TERYTORIALNY: RZECZPOSPOLITA POLSKA.

§ 1

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień OWU, zakres terytorialny ochrony ubezpieczeniowej obejmuje wyłącznie spory i zdarzenia (wypadki ubezpieczeniowe), które wystąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

KLAUZULA NR 3

ROZSZERZONY ZAKRES TERYTORIALNY.

§ 1

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień OWU, zakres terytorialny zostaje rozszerzony na terytorium Rosji, Ukrainy, Białorusi, Mołdawii oraz Kazachstanu, z zastrzeżeniem zastosowania § 9 ust. 3 OWU.
2. Postanowień § 9 ust. 2 OWU nie stosuje się.

KLAUZULA NR 4

OCHRONA PRAWNA W TRANSPORCIE KRAJOWYM I MIĘDZYNARODOWYM W WARIANCIE „OCHRONA PRAWNA POJAZDU”

§ 1

1. W wariantcie „**Ochrona Prawna Pojazdu**”, zachowaniem pozostałych niezmiennych postanowień OWU, na mocy Klauzuli nr 4 ochroną ubezpieczeniową objęte są sprawy (wypadki ubezpieczeniowe) związane z ubezpieczonym pojazdem lub ujawnione w trakcie kontroli pojazdu, dotyczące naruszenia lub podejrzenia naruszenia przepisów prawa polskiego, prawa Unii Europejskiej lub prawa innego kraju objętego terytorialnym zakresem ubezpieczenia, o którym mowa w § 9 OWU, rozpatrywanych przez sądy powszechne lub organy administrujące w następującym zakresie:
  - 1.) warunków wykonywania przewozu lub transportu drogowego krajowego lub międzynarodowego,
  - 2.) czasu pracy kierowców,
  - 3.) warunków technicznych pojazdu, którym wykonywany jest przewóz osób lub mienia,
  - 4.) zasad i wymogów prawnych przewozu osób lub towarów,
  - 5.) przepisów regulujących zasady ponoszenia opłat drogowych za przejazd po drogach publicznych przez pojazdy samochodowe, a także przejazdy przez obiekty mostowe i tunele zlokalizowane w ciągach dróg publicznych i przeprawy promowe na drogach publicznych.
2. W przypadku zarzutów naruszenia przepisów prawa, o których mowa w ust. 1, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje Ubezpieczającego, pracowników Ubezpieczającego ponoszących odpowiedzialność prawną za naruszenie prawa, o którym mowa w ust. 1, a także kierowcę pojazdu w chwili wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego.

§ 2

Postanowienia § 10 ust. 11 OWU nie stosuje się.

Prezes Zarządu
Rafał Hiszpański

Członek Zarządu
Piotr Skorupa